

Kirkelig markering – Samenes nasjonaldag 2019

Samenes nasjonaldag dag 6. februar (Samefolkets dag) er en kirkelig merkedag med egne tekstrekker og egen Dagens bønn. Den kirkelige markeringen anbefales holdt på selve dagen, eller i tilknytning til gudstjenesten på nærmest tilliggende søndag (3. Eller 10. februar).

Nedenfor finner du veiledning og henvisning til aktuelle ressurser relevant for planleggingen av menighetenes markering av dagen.

- **VEILEDNING**

Veiledning til den kirkelige markeringen av Samefolkets dag

Den samiske nasjonaldagen kan markeres i egen gudstjeneste på selve dagen eller i forbindelse med hovedgudstjenesten nærmeste tilliggende søndag.

Aktuelle enkeltpersoner eller samiske miljøer i lokalsamfunnet bør trekkes inn i forberedelsen og gjennomføringen av gudstjenesten. Dette kan være for eksempel ulike lokale samiske organisasjoner, foreldrenettverk, samiske språksentre og andre.

Lokale forhold avgjør hvordan gudstjenesten legges opp og i hvilken grad samisk språk tas i bruk. Dagens tematikk kan få nedslag i salme- og tekstvalg, preken, forbønn, musikk, symbolhandlinger etc. Som et minimum bør et samisk kyrie synges og dagen tematiseres i forbønnen.

Et utvalg liturgiledd og salmer på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk finnes i henholdsvis Ordning for hovedgudstjeneste og salmebok.

(Ordning for hovedgudstjenesten s 70-71)

Bruk av ulike målformer og språk

Språkunderet på pinsedag - at alle hørte apostlene tale om Guds storverk på sine egne tungemål - viser at den kristne kirke fra første øyeblikk har vært en flerspråklig virkelighet. Språk handler om identitet og tilhørighet. Mange behersker flere språk, men det er på vårt morsmål at vi uttrykker tanker og opplevelser best. Morsmålet er hjertespråket og er knyttet til ethvert menneskes identitet og personlighet. I tillegg er språk uttrykk for vår kulturelle arv og tilhørighet. [...]

Når samiske språk [...] får lyde i kirkerommet, styrkes språkenes status i menighet og lokalsamfunn og gir verdighet til dem som er knyttet til disse språkene gjennom morsmål og kulturell arv.

(utdrag fra veiledningsdelen til gudstjenesteboken)

- RESSURSER TIL BRUK I GUDSTJENESTEN

Nedenfor følger forslag på tekster, liturgiledd og salmer som kan brukes i gudstjenesten.

1. Liturgi

Bak i *Ordning for hovedgudstjeneste* står følgende liturgiledd på sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk:

- Nådehilsen
- Kyrie
- Trosbekjennelsen
- Fadervår
- Tildelingsord ved nattverd
- Velsignelsen

Det finnes også fullstendige samiskspråklige høymesseliturgier. Disse finner du her:

<https://kirken.no/samiske-liturgier>

2. Dagens bønn

Norsk bokmål

Gud, himmelens og jordens skaper, du har kalt jordens folk til å være ett i Kristus. Takk at vi alle kan glede oss over vår arv og våre forfedres land.

Vi ber deg:

Bevar og led samefolket, og gi alle folkeslag et verdig liv i rettferd og fred, ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet.

Amen

Sørsamisk

Jupmele, elmien j̄ih eatnemen sjugniedæjja, datne veartenen almetjidie gohtjedamme aktesne årrodh Jeesus Kristusinie. Gijhtebe juktie maehetebe mijjen maadtoej aerpeste aavoedidh j̄ih mijjen maadtoe-laanteste.

Rohkelibie:

Vuesehth geajnoem j̄ih vaarjelh saemide, j̄ih baajh gaajhkide almetjidie vyörtegsvoetesne j̄ih raefesne veasodh dov Baernine, Jeesus Kristusinie, mijjen Åejvine, gie datnine j̄ih Aejlies Voejkeninie aktene jeala j̄ih reerie, aajne, saetnies Jupmele ihkuvistie ihkuvasse.

Aamen

Lulesamisk

Jubmel, alme ja ednama sjivnnjediddje, dån la gåhttjum ednama álm mugijt viesutjit aktan Krisusijn. Gijtto gå mij gájka máhttep mijá árbes ja mijá ájttegij duobddágijs ávvudallat.

Råhkålip dunji:

Várjjala ja oatsoda sámeálm mugav, ja sállli gájkka almasjtjerdajt viesutjit værddogis iellemav rievtesferdukvuodan ja ráfen, Barnat Jesus Kristusa, mijá Hærrá baktu, guhti duna ja Ájlis Vuojñanijn viessu ja ráddi, ájnna duohta Jubmel ihkeven ájges ihkeven ájggáj.

Amen

Nordsamisk

Ipmil, almmi ja eatnama sivdnideaddji. don leat rávkan máilmmi álbmogiid leat oktan álbmogin Kristusis. Giitu go mii buohkat beassat illudit iežamet árbbi ja máddariiddámet eatnama dihtii.

Mii rohkadallat:

Várjal ja láide sámi álbmoga, ja atte buot álbmogiidda árvvolaš eallima vuoiggalašvuodas ja ráfis, Bártnát Jesus Kristusa, Hearrámet, bokte, guhte duinna ja Bassi vuoiŋŋain eallá ja ráđđe, okta duohta Ipmil agálašvuodas agálašvuhtii.

Amen

3. Tekster

Dersom den kirkelige markeringen av Samefolkets dag holdes 6. februar anbefales det at tekstene i den nye tekstboka benyttes. Dersom markeringen innlemmes i en av de tilliggende søndagers gudstjeneste, kan søndagens tekst benyttes.

3. tekstrekke - Samefolkets dag:

Samefolkets dag – Onsdag 6. februar 2019

III 2 Mos 3,1– 6 Moses og tornebusken

Apg 2,1–12 Pinsedagen

Joh 21,9–13 Jesus møter disiplene

Sørsamisk:

2 Mos 3,1-6

Gosse Mosje sov voehpen Jetroven, Midjanen hearran sîrvide ryöjnesjeminie, dellie saedtiepleahkan mubpien raadtan sîrvide sietieji jîh Jupmelen vaaran, Horebese bööti. 2 Desnie Åejvien eengkelem vööjni skomtjelinie mij tåarne-stråmhposne navvi. Gosse Mosje dam vööjni 3 dellie ussjedi: "Magkeres rovnegs vååjnese! Tjoerem dahkoe vaedtsedh vuartasjidh mannasinie ij stråmhpoeh buelelh." 4 Gosse Åejvie vööjni Mosje dahkoe mænna dellie tåarne-stråmhposte tjåårve: "Mosje! Mosje!" Dihte vaestede: "Nov, daesnie hov leam." 5 Dellie Jupmele jeahta: "Aellieh lihkebe bætieh! Sîgkh gaamegidie, datne aeilies sijjesne tjåadtjoeminie." 6 Jîh vihth jeahta: "Manne dov aehtjien Jupmele, Abrahamen Jupmele, Aajsan Jupmele jîh Jaahken Jupmele." Dellie Mosje jîjtse ååredæjjam tjeavna. Ij doesth Åajvan vuartasjidh.

Apg 2,1-12

Pængstebiejjen dellie gaajhkesh dovnesch lin tjåanghkenamme. 2 Dellie amma elmeste sjåvva goh værtoste jîh dihte abpe gåetiem deavhta gusnie Leah Tjahkan. 3 Dellie vœjnieh skomtjelh goh dâllen skomtjelh fiereguhtese tjöödtjestieh. 4 Jîh fiereguhte Aeilies Vœjkeninie deavhtasåvva jîh aalka jeatjah gïeline soptsestidh guktie Vœjkene sæjhta.

5 Jerusalemesne jaahkoles juvdelassjh abpe veartanistie årroeminie. 6 Gosse dam tjoejem guvlieh, stoere krirrie tjåanghkene. Håmpalieh gosse fiereguhte jîjtse gïelem gåvla. 7 Alvesedtieh jîh ipmierden gihtjeh: "Eah dah Galilejeste, gaajhkesh mah soptsesteminie? 8 Guktie fiereguhte mijjeste maahtha ietnien gïelem govledh? 9 Mijjeh libie parterh, mederh jîh elamitterh, almetjh mah Mesopotámijistie, Judejeste jîh Kappadokijistie, Pontoseste jîh Asijeste, 10 Frygijeste, Pamfyljijistie, Egypteste jîh Libijan Kyrenen dajvijste, mijjeh libie dovne Romeste båteme, 11 juvdelassjh libie jîh dovne almetjh mah juvdelassji jaahkose båteme, mijjeh libie Kreteste båteme jîh dovne Arabijistie - jîh mijjeh govlebe guktie Jupmelen åavtoej bijre fiereguhten gïeline soptsestieh." 12 Idtjin daejrieh maam edtjin jaehkedh jîh sinsitniem gihtjin: "Mij amma daate?"

Joh 21,9-13

⁹ Gosse gaadtan bætieh, dâllem vœjnieh, jîh guelieh laejpieh sjijli nelnie.¹⁰ «Buektede guelijste mejtie daelie åådtjeme», Jeesuse jeahta. ¹¹ Simon Pïehtere vînhtese vaadtsa jîh viermiem gaadtan geasa. Dihte stoere guelijste dieves, stoereluhkie-vijhteluhkiegolme guelieh desnie. Jalhts dan jîjnjh guelieh, viermie ij gajhkenh. ¹² Jeesuse dellie learoehkidie jeahta: «Båetede jîh byöpmedidie!» Ij gie learoehkijstie doesth gihtjedh: «Gie datne?» Daejrieh badth Åejvie dihte. ¹³ Dellie Jeesuse båtata, laejpiem vaalta jîh dejtie vadta, guelie aaj.

Lulesamisk:

2 Mos 3,1-6

Ikke oversatt til lulesamisk.

Apg 2,1-12

Gå ájlistakbiejvve báidj, de gájka lidjin tjoahken. 2 Hähkkat almes dudna gulluj degu garra viros, ja de dievdij ábbá viesov gánná tjoahken lidjin. 3 Vuojnnin dállásnjibtjoj lágátjijt, ma juohkkahattja nali juohkásin. 4 Gájka ájlis Vuojnjanisás dieveduvvin ja ietjá gielajt sárnnogáhtin, dan milta majt Vuojnjanis sidjij vattij.

5 Jerusalemin jubmelbalulasj juvdá alme vuole juohkka värálda rijkajs árrun. 6 Gå jiedna gulluj de almasjfuovva tjáhkani, ja dadjanij dajna gå juohkkahasj guláj ietjas giellaj sárnnomav. 7 Imájdalá gatjádin: "Álle gus galileaga dá gájka, gudi sárnnu? 8 Gáktus de juohkkahasj sárnnomav ietjas iednegiellaj gullá? 9 Mij lip parteaga, medeaga, elamiteaga, bohtám lip Mesopotamias, Judeas ja Kappadokias, Pontosis ja Asias, 10 Frygias ja Pamfylas, Egyptas ja Kyrene dáfojs Libyan. Diehki lip bohtám Romas, 11 goappátjagá juvdá ja proselyhta, mij lip kretaga ja arabaga - ja sijá sárnev Jubmela stuorra dagoj birra iehtjama giellaj gullap." 12 Lehpedájon ettjin diede majt jáhkket ja de guhtik guojmestisá gatjádin: "Mij le lik dát?"

Joh 21,9-13

9 Gå gáddáj goarridin, de vuojnnin hilladáláv ja hilladálá nanna lájbjit ja guolijt bassumin. 10 Jesus sidjij hála: "Viedtjit guolijs majt jur áttjak oattjojda." 11 Simon Petrus jávrregáddáj manáj ja viermev gáddáj giesij. Stuorra guolijs lij dievas, tjuohtevihttalákgálmát guoles. Ja vájku náv állo guolle de viermme ittjij gajkkusa.

12 Jesus áhpadisálmhájda javlaj: "Báhtit bárájtjit." Ittjij sijás aktak duosta gatjádít guhti lij; árvvedin suv Härrán. 13 Jesus dábbánij, váldij lájbev ja guolev ja sidjij vattij.

Nordsamisk:

2 Mos 3,1-6

Moses guođohii vuohpas Jetro, Midjana báhpa, smávvaomiid. De dáhpáhuvai oktii ahte son doalvvui omiid nuppe beallái meahci ja bođii Ipmila vári, Horeba, vuollái. 2 Doppe sutnje almmustuvai Hearrá engel dollanjuorššu siste, mii šloavggui bastilislánjás. Moses oinnii ahte dolla ii loaktán miestaga, vaikko dat bulii njivžu dollan. 3 Dalle Moses jurddašii: «Mun manan geahččat duon ovddolaš oainnáhusa, go dolla ii loavtte bastilislánjá.» 4 Muhto go Hearrá oinnii su bohtimin lahka geahččat, de son čurvii sutnje bastilislátnjámiehtagis: «Moses, Moses!» Moses vástidii: «Dá mun lean.» 5 Hearrá celkkii: «Ale boađe lagabui! Nuola gápmagiid! Dasgo dat báiki mas don čuoččut lea bassi eanan.» 6 Son celkkii vel: «Mun lean áhččat Ipmil, Abrahamá Ipmil,

Isaka Ipmil ja Jakoba Ipmil.» Dalle Moses govččai ámadaju, danin go son balai geahččamis Ipmilii.

Apg 2,1-12

Go hellodatbeaivi bođii, de sii ledje buohkat čoahkis. 2 Fáhkkestaga gullui almmis šuvva dego garra riđđu, ja dat devddii oppa viesu gos sii ledje čohkkámin. 3 Sii oidne njuokčamiid dego dollanjivžžanasaid mat juohkásedje ja luoitádedje juohkehačča ala. 4 De buohkat devdojuvvojedje Bassi Vuoinjnain, ja sii sárdnugohte eará gielaid dađe mielde go Vuoinna attii sidjiide sárdnut. 5 Jerusalemis ásse dál ipmilbalolaš juvddálaččat geat ledje bohtán dohko buot álbmogiin almmi vuolde. 6 Go dát jietna gullui, de olmmošjoavku čoahkkaniid ja moivašuvai; dasgo juohkehaš gulai sárdnojuvomin iežas gillii. 7 Sii ovddošedje ja jerre: «Eai bat duot leat buohkat galilealaččat, geat leat sárdnumin? 8 Mo de sáhttit mii gullat juohkehaš iežamet eatnigiela? 9 Mii leat partalaččat ja medialaččat ja elamlaččat, olbmot Mesopotamias, Judeas ja Kappadokias, Pontosis ja Asia eanangottis, 10 Frygias ja Pamfylas, Egyptas ja Libya guovlluin Kyrene lahka, 11 mii leat fárren deike Romas, sihke juvddálaččat ja sii geat leat jorgalan juvddálaš oskui, mii leat kretalaččat ja arabialaččat – ja mii gullat sin sárdnumin Ipmila stuora daguid birra min iežamet gillii.» 12 Buohkat hirpmástuvve ja šadde eahpádussii ja jerre guhtet guimmiineaset: «Mii son dát lea?»

Joh 21,9-13

9 Go sii ledje bohtán gáddái, de oidne ahte hilladolas ledje bassujuvomin guolit ja láibbit. 10 Jesus celkkii sidjiide: «Buktet deike veahá dain guliin maid gottiidet.» 11 Simmon Biehtár manai fatnasii ja gesii fierpmi gáddái. Dat lei dievva stuora guliin, čuođivihttalogigolbma oktiibuot. Muhto vaikko ledje ge nu ollu, de fierbmi ii gaikánan. 12 Jesus celkkii sidjiide: «Bohtet boradit.» li oktage máhttájedjiin arvan jearrat sus: «Gii don leat?» dasgo sii dihte ahte dat lei Herra. 13 Jesus loaiddastii, válddii láibbi ja attii sidjiide, ja guoli maiddái.

4. Tanker om tekstene

Det skjer møter ved ilden i dagens bibeltekster. Det er fortellingene om den brennende tornebusken (2 Mos 3,1-6), om pinseunderet (Apg 2,1-12) og om den oppstandene Jesus som steker fisk til disiplene ved Genesaretsjøen (Joh 21,9-13). Ilden, som bærer med seg en rik assosiasjonsverden i samisk kultur, kan være en assosiativ tråd mellom tekstene.

De tre tekstene forteller om ekstraordinære erfaringer eller hendelser, der den ikke-synlige verden bryter inn i den synlige. Det gir et forklart syn på virkeligheten. Det finnes mange personlige beretninger i samiske miljøer i dag om folk som har hatt opplevelser som ikke kan gis en naturlig forklaring, også syn av ild.

Teksten fra 2 Mos 3 er begynnelsen på Israels store frigjøringsfortelling. Det skjellsettende møtet med Gud skjer ikke i et storslagent tempel, men langt ute i ødemarken. Her hører Moses et ord om at stedet han står på er hellig jord. Og han ser en underlig ild som ikke fortærer det den brenner.

Pinsefortellingen inneholder en frigjøringsimpuls for folkene og språkene. Veien til frelse går ikke gjennom et annet folks språk og skikker. Tilhørerne undrer seg og sier: «vi hører dem forkynne om Guds storverk på våre egne språk». En rød tråd i Apostlenes gjerninger er at det ikke er apostlene som tar initiativ til å krysse og rive ned grensen mellom jøder og ikke-jøder. Det skjer ved Ånden. Ilden brenner over apostlene. Men den fortærer ikke. Den bringer liv.

I Johannes-teksten holder disiplene på med å fiske. De hadde mistet håpet. De hadde satset alt på én sak, men tapt. De trodde Jesus skulle bringe det nye riket med frigjøring for deres folk (jf datidens messiasforventning). Så døde håpet. Nå var de tilbake der de begynte. Ved fiskebåten. Men der ved ilden ved Genesaretssjøen begynner håpet å gjenoppstå. De møter ham de svek. Men han møter dem ikke med anklage og hevn, som en fortærende ild. I stedet møter han dem med nåde – og stekt fisk.

Det er mange i det samiske samfunnet som har kjempet en kamp for språk, kultur og sitt folk. Enkeltmennesker kan iblant oppleve at de svikter eller blir sviktet, i kampen for det samiske folkets rettigheter. Dette kan overskygge det faktum at mye er vunnet for det samiske folk.

Ilden kan slukne. Eller man kan bli en ild som fortærer. Hvordan bevarer man sitt hjerte? Ved ilden hos Jesus, serveres nåde, stekt fisk og et visjon for den mangfoldige menneskehet, der man har en plass å fylle.

Evangeliefortellingen understreker at det var 153 fisker i garnet. I datiden var det en forestilling om at det fantes 153 fiskeslag i verden. Tallet kan derfor symbolisere alle, hele mangfoldet. Det er kanskje et viktig budskap på en nasjonaldag. Vi feirer vår unike plass i det unike mangfoldet. Eller som det ble sagt i det samepolitiske programmet vedtatt av Samekonferansen i Gällivare 1971: «Vi er samer og vil være samer, uten derfor å være hverken mer eller mindre enn andre folk i verden»

5. Forbønn

Nedenfor finnes forslag til forbønnsledd på norsk, sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk utarbeidet av Samisk kirkeråd tidligere år.

Norsk

Herre, vår Gud, vi takker deg for det samiske folk [vårt folk] og deres[våre] tradisjoner og for de landområder der de [vi] har hatt nok til livets opphold.

Gi oss alle vilje og visdom til å ta vare på alt det gode vi har fått i arv fra våre forfedre. Vi ber i dag særskilt for de samiske primærnæringene og deres muligheter til å høste av naturens gaver på land og hav. Vi ber for dem som opplever uro for framtida på grunn av store tap til rovdyra, og for ungdommen som føler usikkerhet. Vi ber også for fjordfolkets mulighet til å høste av det som havet gir. Lær oss å forvalte dine gaver rett. Det ber vi om i Jesu navn.

Sørsamisk

Åejvie, mijjien Jupmele, datnem gijhtebe mijjen almetji åvteste, mijjen vuekiej jïh dajvi åvteste gusnie åadtjobe årrodh jïh gaajhkem jieliemasse åadtjodh.

Vedtieh syjhtedem jïh vijsiesvoetem guktie vaarjelibie gaajhkem bueriem maam libie eerpeme mijjen maadtojste. Rohkelibie: vedtieh saemien jieleme-dårrehtimmide nuepieh eatnamistie jïh jaevrijste gaajhkem jielemasse åadtjodh. Rohkelibie dej åvteste gieh aerhkie leah båtije biejjiej åvteste juktie vaejsjeh jeeluvistie rebpieldieh jïh noeregi åvteste gieh aerhkie leah. Rohkelibie dej åvteste gieh mearoen baalte årroeminie guktie dah mearoste beapmoeh åadtjoeh. Vuesehth guktie edtjebe dov buerie vadtesidie staerieslaakan vaarjelidh. Dan bijre rohkelibie Jeesusen nommesne.

Lulesamisk

Hærrá Jubmel, gijttep duv sáme álmuga [mijá álmuga] ja sijá [mijá] dábij ávdås ja daj duobddágij ávdås gånna sij [mij] li[p] bierrgim.

Vatte midjij gájkajda sidodav ja vijsesvuodav váj várajda válldep gájkka buorev majt lip ietjama ájttegijs árbben oadtjum. Uddni sierraláhkáj ráhkádallap sáme vuodoæládusáj ávdås ja sijá máhttelisvuodaj ávdås nuoren ja aj gátten bierrgit. Ráhkálip sijáj ávdås gudi boahhteájges márráhi urudisáj diehti, ja nuoraj ávdås gudi juorruli. Ráhkádallap aj vuodnaárrij ávdås váj sij bessi nuores tjuohppat. Áhpada mijáv váj vuogas láhkáj duv vattáldagájt háldadip. Dav ráhkádallap Jesusa namán.

Nordsamisk

Hearrá, min lpmil, mii giitit du sámi álbmoga (min álbmoga ja sin (min) árbevieruid ovddas ja guovlluid ovddas gos sii (mii) leat viežžan birgejumi.

Atte midjiide buohkaide dáhtu ja viissisvuođa atnit vára buot buriin maid min máttarváhnemat leat midjiide addán árbin. Mii rohkadallat erenoamážit sámi vuodđoealáhusaid ovddas ja vejolašvuođa háhkat birgejumi luonddu valljodagain sihke eatnamis ja ábis. Mii rohkadallat sin ovddas geat boraspiriid speadjamiid dihte vuorrástuvvet boahtteáiggi dihte, ja nuoraid ovddas geat dovdet eahpesihkarvuođa. Mii rohkadallat maid buohkaid ovddas geat áppet vuonain ja vižžet birgejumi das maid mearra addá. Oahpat min geavahit du attáldagaid rievttis láhkái. Dan rohkadallat mii Jesusa nammii.

Fader vår

Sørsamisk:

Aehtjie mijjen guhte leah Elmierijhkesne.

Baajh dov nommem aejliestovvedh.

Baajh dov rijhkem bæteth.

Baajh dov syjhtedem eatnamisnie sjidtedh guktie Elmierijhkesne.

Vedtieh mijjese daan biejjien mijjen fierhten-beajjetje laejpiem.

Luejhtieh mijjeste maam mijjeh meadteme

guktie mijjeh luejhtebe dejstie guhth mijjese meadteme.

Aellieh luejhtieh mijjem giehtjelimmij sijse,

valla vaarjelh mijjem bahheste.

Juktie rijhke lea dov, faamoe jih earoe ihkuven aajkan.

Aamen.

Lulesamisk:

Áhttje mijá guhti le almen.

Ájlistuvvus duv namma.

Báhtus duv riikka. Sjaddus duv sidot
gák almen, náv aj ednamin.
Vatte midjij uddni mijá bájvvásasj lájbev.
Ja luojte midjij suttojdimme ándagis,
náv gák mij aj luojttep mijá velgulattjajda.
Ja ale mijáv gähttjalibmáj lájddi,
ájnat várjjala mijáv bahás.
Juhte duv le riikka ja fábmo ja herlukvuolta
ihkeven ájggáj.
Amen.

Nordsamisk:

Gammel form:

Áhčči min, don guhte leat almmis.
Basuhuvvos du namma.
Bohtos du riika.
Šaddos du dáhtu,
mo almmis nu maiddáí eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibámet.
Ja atte midjiide min suttuideamet ándagassii
Nugo maiddáí mii ándagassii addit min velggolaččaidasamet;
ja ale doalvo min geahččalusa sisa,
muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja fápmu ja gudni agálašvuhtii!
Amen.

Ny form:

Áhččámet, don guhte leat almmis!

Basuhuvvos du namma.

Bohtos du riika.

Šaddos du dáhttu,

mo almmis nu maddái eatnama alde.

Atte midjiide odne min beaivválaš láibbi.

Atte midjiide min suttuid ándagassii,

nugo mii ge ándagassii addit velggolaččaidasamet.

Ale ge doalvvo min geahččalussii,

muhto beastte min bahás eret.

Dasgo du lea riika ja fápmu ja gudni agálašvuhtii.

Amen.

På nordsamisk brukes det to oversettelser av Fader vår. Om dere er usikre på hvilken form dere kan bruke, kan menighetens medlemmer rådføres om hvilken form de er mest fortrolige med.

6. Salmeforslag

I Norsk salmebok 2013 finnes 15 salmer på henholdsvis sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk språk; alle med norsk parallelltekst. Registeret over samiske salmer bakerst i Norsk salmebok (s. 1421 – 1422) kan være til hjelp i planleggingen av gudstjenesten. Menigheter som bruker egne samiske salmebøker (nordsamisk og lulesamisk) vil ha et større utvalg salmer å velge blant.

Nedenfor er et lite knippe samiske salmer med henvisning både til Norsk salmebok og andre salmebøker.

Den samiske nasjonalsangen

Norsk salmebok (2013): 758 (på norsk, nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk)

Om sangen: <http://www.sametinget.no/Om-Sametinget/Bakgrunn/Nasjonaldag-og-nasjonale-symboler>

Kyrie (nordsamisk)

Norsk salmebok (2013): 976.6 / Salmer 1997: 270

Biejjiem jih askem / Solen och månen (Sørsamisk omdiktning av Måne og sol)

Norsk salmebok (2013): 241 / Salmer 1997: 282 (sørsamisk)

Sálbmagirji II: 766 (nordsamisk)

Julevsáme Sálmmagirjje: 13 (lulesamisk)

Laudate omnes gentes / Dal lávllu oppa eanan

Norsk salmebok (2013): 384 / Salmer 1997:230 / Sálbmagirji II: 508 (nordsamisk)

Julevsáme Sálmmagirjje: 223 (lulesamisk)

Deilig er jorden

Norsk salmebok (2013): 48 (norsk, sørsamisk, lulesamisk og norsk)

Sálbmagirji II: 376 (nordsamisk)

Julevsáme Sálmmagirjje: 203 (lulesamisk)

Salmer 1997: 283 (sørsamisk)

Gulá muv ráhkålvisájt / Hör mina böner, Herre (lulesamisk)

Norsk salmebok (2013): 639

Jeg folder mine hender små

Norsk salmebok (2013): 731 / Sálbmagirji: 76 (nordsamisk)

Julevsáme Sálmmagirjje: 52 (lulesamisk)

Salmer 1997: 278 (sørsamisk)

Salmebøker

-Norsk salmebok 2013

-Sálbmagirji

-Sálbmagirji II

-Julevsáme Sálbmagirji

Noen samiske salmer finnes også i S97.

Det er også utgitt samiske salmebøker i Finland og Sverige som brukes i noen menigheter i Norge.

7. Nettressurser - Samenes nasjonaldag

Den norske kirke, Ressursbanken: <https://www.ressursbanken.no/ressurser/markering-av-samisk-nasjonaldag/>

Sametinget: <http://www.sametinget.no/Om-Sametinget/Bakgrunn/Nasjonaldag-og-nasjonale-symboler>

Ovttas, samiske læremidler på nett: <http://ovttas.no/nb/node/29492>

Lykke til med den kirkelige markeringen av Samenes nasjonaldag!